

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΛΑ

27. Ο Μελχισεδέκ σύμβολο του Χριστού

Ο Μελχισεδέκ είναι ένα πρόσωπο που αναφέρεται και στην Παλαιά και στην Καινή Διαθήκη, είναι όμως ένα πρόσωπο μυστηριώδες, σιβυλλικό. Στην Παλαιά Διαθήκη (Γεν.14.17-20) αναφέρεται ότι ο Μελχισεδέκ είναι βασιλεύς Σαλήμ και ιερέυς του Θεού του υψίστου, ο οποίος «έξήνεγκεν ἄρτους καὶ οἶνον καὶ εὐλόγησε τὸν Ἄβραμ καὶ εἶπεν· εὐλογημένος Ἄβραμ τῷ Θεῷ τῷ ὑψίστῳ, ὃς ἔκτισε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. Καὶ εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ὁ ὑψιστος, ὃς παρέδωκε τοὺς ἐχθρούς σου ὑποχειρίους σοι. Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Ἄβραμ δεκάτην ἀπὸ πάντων». Συνεπώς ο Θεός ο υψιστος είναι ευλογητός, άξιός να δοξολογείται, γιατί σου παρέδωσε τους εχθρούς σου στα χέρια σου, Ἄβραμ. Ἦταν αδύνατο ανθρώπινως να νικήσει ο Ἄβραμ τον ισχυρό Χοδολλογομόρ που είχε νικήσει συμμαχίες βασιλέων και τον τρέμανε όλοι στην Ανατολή.

Ο βασιλιάς Μελχισεδέκ αναφέρεται στο κεφάλαιο αυτό της Γενέσεως ξαφνικά όπως παρατηρεί ο απόστολος Παύλος σαν «απάτωρ, αμήτωρ, αγενεαλόγητος, μήτε αρχήν ημερών μήτε ζωής τέλος έχων, αφωμοιωμένος δε τῷ Υἱῷ του Θεού, μένει ιερέυς στο διηνεκές» (Εβρ. 7.3). Είναι ο τύπος του Χριστού, γιατί ο Χριστός είναι αμήτωρ σαν Θεός, απάτωρ σαν άνθρωπος, άναρχος και αθάνατος ως ιερέυς. Βέβαια ο Μελχισεδέκ είχε γονείς και πέθανε κάποτε, αλλ' ο τρόπος που αναφέρεται στη Γραφή μια φορά μόνο, χωρίς να ξαναμνημονεύεται, τον κάνει τύπο του Ιησού Χριστού. Μελχισεδέκ θα πει: Μελχί=βασιλεύς και σεδέκ=δικαιοσύνη. Ο Παύλος τον αποκαλεί: «βασιλεύς δικαιοσύνης και βασιλεύς Σαλήμ «ὃ ἐστὶ βασιλεύς εἰρήνης» (Εβρ. 7.2). Σαλήμ σημαίνει ειρήνη και Ιερουσαλήμ θα πει «οπτασία ειρήνης».

Επίσης, εκείνοι μεν από τους απογόνους του Λευϊ, που λαμβάνουν την ιερωσύνη, διατάσσονται από το νόμο να λαμβάνουν το ένα δέκατο των εισοδημάτων από το λαό, καίτοι προήλθαν από «την οσφύ του Αβραάμ». Αυτός όμως, ο Μελχισεδέκ, ο οποίος ως προς την καταγωγή δεν είναι λευίτης, έλαβε το ένα δέκατο από τον Αβραάμ και ευλόγησε αυτόν που είχε τις θείες υποσχέσεις. Χωρίς δε καμία αντίρρηση το κατώτερο ευλογείται από το ανώτερο. (Άρα ο Μελχισεδέκ, που ευλόγησε, είναι ανώτερος από τον Αβραάμ που ευλογήθηκε). Το ίδιο όπου στη μια περίπτωση λαμβάνουν δεκάτες άνθρωποι θνητοί, ενώ στην άλλη περίπτωση έλαβε δεκάτη ένας, για τον οποίο δίνεται η μαρτυρία ότι ζει, (αφού σκοπίμως η Γραφή, αναφέρει μόνο τη ζωή του και όχι το θάνατό του). Θα μπορούσε δε να πει κάποιος ότι, αφού ο Αβραάμ έδωσε δεκάτη στον Μελχισεδέκ, και ο Λευϊ, που κανονικά λαμβάνει δεκάτη από τους

ομοεθνείς του, έδωσε κι αυτός δεκάτη στον Μελχισεδέκ, αφού προήλθε από τον Αβραάμ.

Εδώ έχουμε δύο συμβολισμούς. Το ότι ο Μελχισεδέκ που ήταν βασιλιάς και ιερέυς του Θεού του υψίστου εφίλεψε τον Αβραάμ με ψωμί και κρασί μόνο, γεγονός που υποκρύπτει ένα βαθύτερο συμβολισμό. Αυτό το φίλημα είναι προτύπωση του μυστηρίου της θείας Ευχαριστίας. Διαφορετικά, αν δεν υπήρχε η ανάγκη της προτυπώσεως, ήταν πολύ υποτιμητικό για ένα βασιλιά να φιλεύει κάποιον μόνο με κρασί και ψωμί. Ο Μελχισεδέκ, που είναι ο τύπος του Χριστού, προσφέρει στον Άβραμ τον τύπο του μυστηρίου του σώματος και του αίματος του Χριστού. Αυτή η φιλοξενία είναι μια προφητεία του θείου μυστηρίου. Όπως και το πρόσωπο του Μελχισεδέκ είναι μια προφητεία για το πρόσωπο του Χριστού. Αυτό θα πει τύπος. Μια προφητεία που δεν γίνεται με λόγια αλλά με ένα πρόσωπο ή ένα γεγονός.

Οπροφήτης Δαβίδ προφητεύοντας για τον Μεσσία, αναφέρει τα εξής χαρακτηριστικά: *«ὄμοσε Κύριος καὶ οὐ μεταμεληθήσεται· σὺ ἱερεύς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ»* δηλαδή: ο Κύριος ωρκίστηκε, και δεν πρόκειται να αλλάξει γνώμη. Σὺ (ο Μεσσίας), εἶσαι αρχιερέυς εις τους αιῶνας των αιῶνων, κατὰ την τάξιν του Μελχισεδέκ (Ψαλ.109. 4). Εδώ ο ψαλμωδός εξαίρει την ιερωσύνη του προσώπου του Μελχισεδέκ, τον οποίο και παρουσιάζει στους Ισραηλίτες ως παράδειγμα προς μίμηση. Όπως παρατηρεῖ ο ιερός Χρυσόστομος, ερμηνεύοντας το χωρίο, ο Θεός δεν ορκίζεται, αλλά *«το πάντως εσόμενον λέγει»*, δηλαδή αυτό, που πρόκειται να γίνει προλέγει. Ο Θεοδώρητος επίσης, ερμηνεύοντας το ψαλμικό χωρίο, αναφέρει ότι *«ο Μελχισεδέκ οὐκ Ιουδαίων μόνον, ἀλλ' ἐθνῶν ἱερεύς· Οὕτω καὶ, ο δεσπότης Χριστός, οὐχ υπέρ Ιουδαίων μόνον, ἀλλά καὶ υπέρ πάντων ἀνθρώπων εαυτὸν προσενήνοχε τῷ Θεῷ· εὐρίσκομεν δε τὸν Μελχισεδέκ καὶ ἱερέα ὄντα καὶ βασιλέα»*, ὅπως στο πρόσωπο του Χριστού συνυπάρχουν τρία αξιώματα: του Ιερέως, του Βασιλιά και του Προφήτη.

Επίσης οι λευίτες ήταν πολλοί, διότι ο θάνατος εμπόδιζε να μένει κανείς αιῶνια στο αξίωμα, ενώ αυτός (ο Χριστός), επειδή ζει πάντοτε, έχει ιερωσύνη συνεχή. Γι' αυτό και μπορεί να σώζει πάντοτε όσους δι' αυτού προσέρχονται στο Θεό, αφού πάντοτε ζει για να μεσιτεύει γι' αυτούς. Επίσης η ιερωσύνη κατὰ την τάξιν Μελχισεδέκ δόθηκε με ὄρκο του Θεού, ενώ οι Λευίτες γίνανε ιερείς σύμφωνα με την εντολή του Μωυσέως, χωρίς να υπάρχει ὄρκος του Θεού. Ο Χριστός όμως έγινε ιερέυς κατὰ την θέληση του Θεού Πατέρα, ο Οποῖος *«ὄμοσε καὶ οὐ μεταμεληθήσεται καὶ εἶπε: σὺ ἱερεύς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ»*.